

EUROPEJSKI DZIEŃ OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Europejski Dzień Ochrony Danych Osobowych został ustanowiony na dzień **28 stycznia** przez Komitet Ministrów Rady Europy. Obchodzony jest w rocznicę sporządzenia **Konwencji 108 Rady Europy z dnia 28 stycznia 1981 r. w sprawie ochrony osób w zakresie zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych**. Konwencja ta, jest najstarszym aktem prawnym o zasięgu międzynarodowym, który reguluje zagadnienia związane z ochroną danych osobowych.

Uznając potrzebę pogodzenia fundamentalnych wartości, takich jak poszanowanie prawa do prywatności i swobody przepływu informacji między ludźmi. Dzień Ochrony Danych Osobowych został ustanowiony dla zaznaczenia wagi właściwej ochrony danych zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym każdego obywatela. Zamiarem Rady Europy było nadto uwrażliwienie obywateli na ochronę danych, a także uświadomienie o przysługujących im prawach oraz o dobrych praktykach.

Dzień Ochrony Danych Osobowych ma zwrócić uwagę wszystkich obywateli państw Europy na kwestie związane z ochroną danych i przyczynić się do podniesienia poziomu wiedzy w tym zakresie, a przede wszystkim bezpieczeństwa osobistego.

CZYM SĄ DANE OSOBOWE?

DANE OSOBOWE - wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.

Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych
(Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.)

Przykładem pojedynczej informacji stanowiącej daną osobową jest numer PESEL, który zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2015 r. poz. 388) jest 11-cyfrowym symbolem numerycznym, jednoznacznie identyfikującym osobę fizyczną, w którym sześć pierwszych cyfr oznacza datę urodzenia (rok, miesiąc, dzień), kolejne cztery - liczbę porządkową i płeć osoby, a ostatnia jest cyfrą kontrolną służącą do elektronicznej kontroli poprawności nadanego numeru ewidencyjnego.

Danymi osobowymi nie będą pojedyncze informacje o dużym stopniu ogólności, np. nazwa ulicy i numer domu czy wysokość wynagrodzenia. Informacja ta będzie jednak stanowić daną osobową wówczas, gdy zostanie zestawiona z innymi dodatkowymi informacjami, które w konsekwencji można odnieść do konkretnej osoby.

CO ZROBIĆ, GDY KTOŚ NARUSZA OCHRONĘ DANYCH OSOBOWYCH?

W przypadku naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych osoba, której dane dotyczą, może złożyć skargę do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO). Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie GIODO - o ile doszło do naruszenia przepisów - w drodze

decyzji administracyjnej nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Niezależnie od powyższego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, na podstawie informacji zgromadzonych w toku postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego w sprawie zainicjowanej skargą, podejmuje z urzędu (nie zaś na podstawie skargi) autonomiczną (niezależną od treści skargi) decyzję odnośnie ewentualnego skorzystania z uprawnień przyznanych mu w art. 12 pkt 5, art. 17 oraz art. 19 ustawy o ochronie danych osobowych. W ramach kompetencji określonych ww. przepisami Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może skierować do podmiotu którego dotyczy skarga wystąpienie służące doskonaleniu ochrony danych (art. 12 pkt 5), może żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego lub innego przewidzianego prawem postępowania przeciwko osobom winnym dopuszczenia do uchybień w procesie przetwarzania danych osobowych (art. 17), bądź kieruje do organu powołanego do ścigania przestępstw zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 19).

Źródło: Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, www.giodo.gov.pl

MOŻLIWE KONSEKWENCJE KRADZIEŻY TOŻSAMOŚCI:

Zawarcie umów cywilnoprawnych (np. z operatorem komórkowym),
Wyłudzenie kredytu,
Zarejestrowanie fałszywej działalności gospodarczej i wyłudzenia np. zwrotu podatku,
Wypożyczenie samochodu w celu kradzieży.

JAK CHRONIĆ SWÓJ DOKUMENT TOŻSAMOŚCI:

Nigdy nie pożyczaj nikomu dokumentu,
Nie zostawiaj dowodu osobistego bez nadzoru, np. (w hotelu lub przy wypożyczaniu sprzętu w tzw. zastaw),
Kopie dokumentu tożsamości przekazuj wyłącznie zaufanym instytucjom w uzasadnionych przypadkach. Jeśli wymaga tego np. bank, dodaj dokładną adnotację, w jakim celu została wykonana kserokopia.
Nie umieszczaj skanu dowodu w sieci (np. na portalach społecznościowych) ani nie podawaj danych obcej osobie, która prosi o nie przez telefon.

ZALECANE POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UTRATY DOWODU OSOBISTEGO:

Utratę lub uszkodzenie dowodu osobistego można również zgłosić w formie pisemnej za pomocą poczty lub telefaksu - w przypadku dokonywania tego zgłoszenia w placówce konsularnej.

Rodzic, opiekun prawny lub kurator osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych jest zobowiązany do zawiadomienia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego tej osoby.

Organ przyjmujący zawiadomienie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego wydaje nieodpłatnie jego posiadaczowi zaświadczenie stwierdzające fakt utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego:

z urzędu - w przypadku osobistego zgłoszenia dokonanego w organie gminy lub placówce konsularnej

na wniosek - w przypadku zgłoszenia dokonanego w formie dokumentu elektronicznego oraz posiadaczowi dowodu osobistego przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, który dokonał tego zgłoszenia w formie pisemnej za pomocą poczty lub telefaksu.

Zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego jest ważne do czasu wydania nowego dowodu osobistego, nie dłużej jednak niż przez 2 miesiące.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZNALEZIENIA CUDZEGO DOWODU OSOBISTEGO:

W przypadku znalezienia cudzego dowodu osobistego, należy niezwłocznie przekazać ten dokument:

organowi dowolnej gminy;

Policji;

innemu organowi administracji publicznej;

placówce konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej;

posiadaczowi dowodu osobistego, który w takim przypadku jest zobowiązany zawiadomić wskazane organy o utracie dowodu osobistego.

źródło: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

ZASTRZEGANIE UTRACONYCH DOKUMENTÓW:

Utracony dokument możemy zastrzec w:

placówce banku, którego jesteśmy klientem;

placówkach 13 banków oferujących usługę zastrzegania dokumentów osób nie będących klientami banku bądź nie posiadających konta (pełna lista banków na stronie www.dokumentyzastrzezone.pl);

na stronie Biura Informacji Kredytowej www.bik.pl po wcześniejszym utworzeniu konta.

PRZYDATNE STRONY:

www.giodo.gov.pl - strona Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych

www.mswia.gov.pl/pl/sprawy-obywatelskie/dowody-osobiste,

www.obywatel.gov.pl/dokumenty-i-dane-osobowe - informacje o dowodach osobistych

www.dokumentyzastrzezone.pl, www.bik.pl, www.nieskradzone.pl - zastrzeganie utraconych dokumentów, porady